

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 84.771 van 19 januari 2000

A. 72.090/VIII-1443

In zake : **GOREZ** Ginette,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jacques FIERENS en Mr. Astrid
BEDORET, advocaten,
de Wynantsstraat 23
1000 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Justitie,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 14 november 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Ginette GOREZ de nietigverklaring vordert van de beslissingen d.d. 16 september 1996 en 28 oktober 1996 waarbij de procureur des Konings te Doornik weigert haar de 11 verlofdagen toe te kennen die aan alle personeelsleden van het parket te Doornik zijn verleend voor de Kerst- en Nieuwjaarsdagen van het jaar 1995-1996;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HENSENNE,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 augustus 1999,
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter
griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memorie van verzoekster,
alook de als laatste memorie geldende brief van de
verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 10 december 1999,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 14 januari 2000;

Gehoord het verslag van mevrouw GEHLEN,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BEDORET,
advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van
Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verwerende partij
verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
de heer HENSENNE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig
zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Verzoekster was eerste klerk-secretaris
bij het parket te Doornik toen zij dit beroep heeft
ingesteld.

2. In de loop van het jaar 1989 is aan de personeelsleden van het parket te Doornik een document betreffende het verlofstelsel voorgelegd; daarbij werden zij verzocht hun handtekening te plaatsen onder een van de volgende vermeldingen :

- "Ik opteer voor het wettelijke stelsel :
(20 dagen + de dagen die op grond van de leeftijd worden toegekend + de eventuele compensatiedagen + de dagen sociaal verlof)".
- "Ik opteer voor het bovenwettelijke stelsel :
(22 dagen vakantie + 10 dagen extra voor werk dat tijdens de vakantieperiode wordt verricht + verlof voor plaatselijke feesten (1 1/2 dag) + (2 x 4) dagen voor Nieuwjaar en Pasen + de dagen die op grond van de leeftijd worden toegekend. Daarin zijn de 4 eventuele dagen sociaal verlof vervat."

Verzoekster heeft haar handtekening geplaatst onder de eerste van deze vermeldingen, terwijl alle andere personeelsleden hun handtekening onder de tweede vermelding hebben aangebracht.

3. Vanaf juni 1989 heeft verzoekster herhaaldelijk geklaagd dat zij gediscrimineerd werd wat het verlenen van verlofdagen betreft; naar aanleiding van die klachten heeft de secretaris van het parket een verslag gericht aan de procureur-generaal (5 juli 1989) en heeft de procureur des Konings brieven gestuurd naar de procureur-generaal (6 juli 1989, 29 december 1989, 22 januari 1990).

4. Verzoekster richt zich op 13 februari 1992 andermaal tot de procureur-generaal om erover te klagen dat ze verlofdagen die aan haar collega's waren toegekend niet heeft kunnen recupereren. Er ontstaat eveneens discussie over haar aanstelling die gewijzigd is en die volgens de secretaris van het parket niet opnieuw kan worden gewijzigd, gelet op het grote aantal dagen dat verzoekster tijdens de jaren 1989 tot 1992 afwezig was wegens ziekte.

5. De kwestie van de verlofdagen komt weer ter sprake naar aanleiding van een brief die verzoekster op 4 januari 1996 naar de procureur des Konings stuurt om erover te klagen dat zij de drie dagen verlof die haar collega's met Kerstmis hadden kunnen nemen niet had gekregen. Op 16 januari 1996 antwoordt de procureur des Konings haar onder meer het volgende :

" (...)

Met mijn beslissing om drie dagen uitzonderlijk verlof toe te kennen wil ik de leden van het administratief personeel bedanken en belonen die in de loop van het jaar, door een onvermoeibare toewijding en een spontane beschikbaarheid, de parketmagistraten hebben geholpen om zich van hun steeds spoedeisender en alsmaar zwaardere taken te kwijten.

Mijns inziens kunt u niet beweren tot die personeelsleden te behoren, aangezien u tussen 1 januari 1995 en 22 november 1995 geen enkele dag gewerkt hebt en u van de 22 resterende werkdagen van het jaar slechts 20 dagen aanwezig bent geweest.

(...)"

6. Op 16 september 1996 antwoordt de procureur des Konings op verscheidene brieven van de raadsman van verzoekster. Hij wijst onder meer op het volgende :

" 1. Mevrouw GOREZ heeft in 1989 de wettelijke verlofdagen kunnen nemen waarop ze recht had. Alle leden van het administratief personeel van mijn parket kunnen sedert vele jaren bovenop de wettelijke verlofdagen enkele extra verlofdagen nemen, inzonderheid met Kerstmis en met Pasen. Die dagen mogen echter niet worden gecumuleerd met de dagen uitzonderlijk verlof waarin het koninklijk besluit van 24 november 1983 voorziet. Alle leden van het administratief personeel van mijn parket hebben dat cumulatieverbod aanvaard, met uitzondering evenwel van mevrouw GOREZ, die gesteld heeft dat ze zowel uitzonderlijk als extra verlof wenste te krijgen en die, zoals uit haar handtekening blijkt, geopteerd heeft voor het louter wettelijke stelsel. Zij heeft er dus voor gekozen om, inzonderheid in 1989, af te zien van de extra verlofdagen die aan de overige personeelsleden waren toegekend.

Het is dan ook niet mijn bedoeling om haar thans de verlofdagen toe te kennen waarvan zij in 1989 heeft afgezien.

2. Volgens de inlichtingen die het Ministerie van Justitie bij brief van 1 april 1996 aan mevrouw GOREZ heeft meegedeeld, had zij in 1995 recht op 9 dagen wettelijk verlof.

Aangezien zij er daarvan 6 heeft opgenomen, zal zij de 3 resterende dagen nog kunnen nemen.

3. In 1995 is mevrouw GOREZ van 1 januari tot 23 november niet op de dienst geweest.

Ik was bereid de spons te vegen over haar wellicht ondoordachte keuze van 1989 en zou er geen graten in gezien hebben haar enkele bovenwettelijke dagen toe te kennen in 1995.

Bij brief van 16 januari 1996 heb ik haar echter uiteengezet welke redenen mij ertoe gebracht hebben zulks niet te doen."

Die brief is de eerste bestreden handeling.

7. Op 18 oktober 1996 heeft de raadsman van verzoekster de procureur des Konings een brief geschreven waarin hij de in de brief van 16 september 1996 vervatte uitleg betwist. De procureur des Konings antwoordt op 28 oktober 1996 het volgende :

" Naar aanleiding van uw schrijven van 18 oktober 1996, kenmerk GOREZ Ginette-J 0001995/JF/JF, heb ik de eer u het volgende mee te delen. Hoewel het volgens artikel 354, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek inderdaad aan de Koning staat om te bepalen op hoeveel verlofdagen de personeelsleden van de parketten recht hebben, is het de bevoegde overheid krachtens geen enkele wets- of verordeningsbepaling verboden om bovenop wat de Koning bepaalt uitzonderlijke verlofdagen toe te kennen in de omstandigheden die ik aan uw cliënte heb uiteengezet in mijn brief van 16 januari 1996.

Uit het document waarvan ik u hierbij een kopie toezend, blijkt duidelijk dat uw cliënte heel goed wist wat de door haar gemaakte keuze inhield.

Het verbaast mij dan ook dat uw cliënte nu via u komt klagen dat ik, ondanks haar keuze, af en toe uitzonderlijk verlof heb toegestaan wanneer de omstandigheden zulks toelieten in het licht van de criteria waaraan herinnerd is in mijn brief van 16 januari 1996.

Me dunkt zouden de zaken duidelijker zijn als uw cliënte ondubbelzinnig zou stellen welke verlofregeling ze vanaf nu wil genieten.

Ik kan u, mijnerzijds, voorlopig alleen het standpunt bevestigen dat ik u reeds eerder heb uiteengezet."

Deze brief is de tweede bestreden handeling;

Overwegende dat de verwerende partij verzoeksters belang betwist "aangezien haar vordering ertoe strekt dagen «verlof toegekend bij wijze van gunst» te verkrijgen waarop ze krachtens de wet geen recht heeft"; dat de verwerende partij uiteenzet dat "doordat die dagen verlof toegekend bij wijze van gunst niet kunnen worden gecumuleerd met de dagen uitzonderlijk verlof waarin het koninklijk besluit van 24 november 1993 voorziet en doordat uit de lijst van de personeelsleden die geopteerd hebben hetzij voor het wettelijke verlofstelsel (welke keuze alleen door verzoekster is gemaakt), hetzij voor het «bovenwettelijke» verlofstelsel (welke keuze alle andere personeelsleden van het parket hebben gemaakt), blijkt dat de betrokkene te kennen heeft gegeven dat ze verlofdagen wil genieten die niet kunnen worden afgetrokken van de bij wijze van gunst verleende «extra rustdagen», het belang van verzoekster bij dit beroep op zijn minst betwistbaar lijkt";

Overwegende dat verzoekster in de middelen waarmee zij haar beroep staft, de interpretatie van de door haar gemaakte keuze betwist en niet akkoord gaat met de voorwaarden en de nadere regels voor de toepassing van het verlofstelsel waarvoor zij geopteerd heeft; dat de exceptie verband houdt met de zaak zelf;

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan machtsoverschrijding en aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; dat zij betoogt dat zij zonder aanvaardbare reden anders wordt behandeld dan alle andere personeelsleden van het parket te Doornik wat de toegekende verloven betreft; dat zij kritiek uit op de

aangevoerde redenen, namelijk haar afwezigheid en het door haar ondertekende document; dat zij aanvoert dat die afwezigheid gewettigd was door gezondheidsredenen, die door de administratieve gezondheidsdienst zijn bevestigd en dat het door haar ondertekende document "niet voorzien is van een datum, onduidelijk en onwettig is"; dat zij in verband met dat document naar het tweede middel van haar verzoekschrift verwijst; dat zij in haar memorie van wederantwoord daaraan toevoegt dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden met haar zwangerschappen en haar wankelende gezondheidstoestand, die volgens haar de echte redenen van het conflict zijn en dat zij, die als eerste het aan haar voorgelegde document moest tekenen, te kennen heeft gegeven dat zij de wet toegepast zou zien; dat zij in haar laatste memorie de nadruk legt op "de kennelijk onwettige bevoegdheid die de procureur des Konings te Doornik zich aanmatigt om de personeelsleden van de dienst te doen kiezen tussen het wettelijke verlofstelsel en een «bovenwettelijk» stelsel";

Overwegende dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet uitsluiten dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voorzover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat en voorzover de aangewende middelen evenredig zijn met het beoogde doel; dat verzoekster, wat haar verlof betreft, inderdaad anders is behandeld dan de overige personeelsleden van het parket te Doornik, maar dat dit verschil in behandeling verantwoord wordt door twee redenen, namelijk de omstandigheid dat verlofdagen die aan haar collega's zijn toegekend als "beloning" gelden en, vooral, de omstandigheid dat de betrokkene zelf geopteerd heeft voor een regeling die niet in zulke "beloningen" voorziet; dat die verantwoording in het kader van het middel objectief en redelijk is; dat de kwestie van de draagwijdte van het door verzoekster ondertekende document en van de wettigheid van de

zogenoeten bovenwettelijke verlofdagen het voorwerp zijn van het tweede en het derde middel; dat het middel ongegrond is;

Overwegende dat een tweede middel ontleend wordt aan een kennelijke beoordelingsfout; dat verzoekster de draagwijdte betwist van het door haar ondertekende document waarvan sprake is in de brief van 16 september 1996; dat zij betoogt dat dit document, dat "niet voorzien is van een datum en vrij onduidelijk is" aan haar ter ondertekening is voorgelegd voor het aan haar collega's is voorgelegd en dat zij door het ondertekenen ervan "alleen te kennen heeft gegeven dat zij belang hechtte aan de naleving van de wet, en uiteraard niet heeft kunnen of willen opteren voor een minder gunstig stelsel dan haar collega's, wat absurd zou zijn geweest"; dat zij daarop laat volgen dat als het omstreden document de draagwijdte zou hebben die de verwerende partij daaraan toeschrijft, niet zou kunnen worden uitgelegd waarom haar herhaaldelijk extra verlofdagen zijn toegekend tussen 1990 en de dag waarop zij het beroep heeft ingesteld;

Overwegende dat het omstreden document zelf niet voorzien is van een datum, maar dat niet wordt betwist dat het de bijlage is bij een verslag dat de secretaris van het parket op 5 juli 1989 heeft opgesteld naar aanleiding van de klachten van verzoekster; dat het feit dat de datum ontbreekt dan ook geen gevolgen heeft; dat de omstandigheid dat dit document eerst ter ondertekening aan verzoekster is voorgelegd evenmin gevolgen heeft; dat immers moeilijk in te denken is dat haar keuze, die zij met kennis van zaken heeft gemaakt, aangezien op het document de verschillen tussen beide stelsels waren aangegeven, beïnvloed had kunnen zijn door die van haar collega's; dat de verwerende partij een ondubbelzinnige keuze heeft genoteerd; dat verzoekster zich misschien vergist heeft wat de gevolgen van haar

eigen keuze betreft, maar dat van de verwerende partij niet kan worden beweerd dat ze een kennelijke beoordelingsfout heeft gemaakt door die keuze te respecteren; dat verzoekster niet aangeeft welke "bovenwettelijke" verlofdagen zij zou hebben genoten en dat overigens niet duidelijk is in welk opzicht die omstandigheid grond zou kunnen opleveren voor de stelling van de kennelijke beoordelingsfout en evenmin, en belangrijker nog, welk belang verzoekster heeft bij het aanvoeren van die omstandigheid; dat het middel ongegrond is;

Overwegende dat een derde middel ontleend wordt "aan schending van artikel 354, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, van artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 juli 1975 betreffende de verloven en de afwezigheden van het personeel van de griffies en de parketten en van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 november 1983, van de artikelen 3 tot 6bis van het koninklijk besluit van 1 juni 1964 betreffende sommige verloven toegestaan aan personeelsleden van de rijksbesturen en betreffende de afwezigheden wegens persoonlijke aangelegenheid, en van de artikelen 1 tot 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen"; dat verzoekster aanvoert dat "de zogezegde keuze tussen het wettelijke stelsel en een «bovenwettelijk» stelsel geen enkele rechtsgrond bezit" en dat "noch de procureur des Konings, noch de secretaris van het parket bevoegd zijn om te beslissen over het stelsel van de verloven en afwezigheden van het personeel"; dat zij daarop laat volgen dat "de wet van 29 juli 1991 impliceert dat de beslissing van een administratieve overheid op geldige wijze gemotiveerd moet zijn, wat in casu geenszins het geval is"; dat zij in haar memorie van wederantwoord aanvoert dat het "kennelijk in strijd met de wet is de

personeelsleden zelf hun verlofstelsel te willen doen kiezen" en dat de interpretatie vanwege de verwerende partij, namelijk dat het de korpschef krachtens geen enkele bepaling verboden is om aan zijn personeel extra verlof toe te kennen, "het beginsel dat alle ambtenaren gelijk zijn voor de wet en gewoon de beginselen zelf van de openbare dienst in het gedrang zou brengen"; dat verzoekster in haar laatste memorie voorts aangeeft dat het behoud van het tweevoudig verlofstelsel en de weigering om haar de aan de andere personeelsleden verleende verlofdagen toe te kennen voorbijgaan aan de uitdrukkelijke voorschriften die ervoor moeten zorgen dat alle personeelsleden wat de verloven betreft op voet van gelijkheid worden behandeld; dat zij concludeert dat "zolang de onwettige toestand bij het parket te Doornik voortduurt, ook verzoekster die regeling moet genieten, daar er anders sprake is van discriminatie";

Overwegende dat verzoekster niet beweert dat zij de verloven waarop zij krachtens de in het middel vermelde bepalingen recht had niet zou hebben gekregen; dat het niet nodig is na te gaan of de procureur des Konings al dan niet extra verlofdagen kon toekennen aan de personeelsleden wier toewijding hij wou belonen, aangezien alleen behoeft te worden geconstateerd dat verzoekster ofwel de verloven betwist die aan anderen zijn toegekend, in welk geval zij geen persoonlijk belang heeft bij haar beroep, ofwel zelf de verloven wil genieten die zij als onwettig bestempelt, zodat zij gelijkheid in de onwettigheid eist; dat zulk een eis ongeoorloofd is; dat het middel in geen van beide gevallen opgaat;

Overwegende dat er geen grond bestaat om in te gaan op de overige excepties die de verwerende partij heeft aangevoerd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op negentien januari tweeduizend door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.